

IPAK INŠTITUT
KOROŠKA CESTA 18, 3320 VELENJE

MLADI RAZISKOVALCI ZA RAZVOJ ŠALEŠKE DOLINE

RAZISKOVALNA NALOGA

**ŠPORT KOT MEHANIZEM ZGODNJE INTEGRACIJE OTROK S
POSEBNIMI POTREBAMI**

Tematsko področje: SOCIOLOGIJA

Avtorica:
Nina Aberšek, 3. letnik

Mentorja:
dr. Stanko Blatnik
mag. Sanja Selimović

Velenje, 2015

Raziskovalna naloga je bila opravljena na IPAK inštitutu ter na Gimnaziji Velenje.

Mentorja: dr. Stanko Blatnik, mag. Sanja Selimović

Datum predstavitve:

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

ŠD Gimnazija Velenje, šolsko leto 2014/2015

KG šport/otroci s posebnimi potrebami/zgodnja integracija/izobraževanje/empatija

AV ABERŠEK, Nina

SA BLATNIK, Stanko/SELIMOVIC, Sanja

KZ 3320 Velenje, SLO, Koroška cesta 18

ZA IPAK inštitut

LI 2015

IN **ŠPORT KOT MEHANIZEM ZGODNJE INTEGRACIJE OTROK S
POSEBNIMI POTREBAMI**

TD raziskovalna naloga

OP VII, 35 str., 1 pregl., 16 graf., 4 sl., 2. pril., 14 vir.

IJ sl

JI sl/en

AI Otroci s posebnimi potrebami so večkrat izločeni iz družbe, kar ni prav. Dobro bi bilo, če bi bili brez odpora sprejeti med ljudmi, saj bi to ugodno vplivalo na njihov razvoj in počutje. Znano je, da šport povezuje ljudi, zato je bila postavljena hipoteza, da prav šport omogoča lažjo integracijo otrok s posebnimi potrebami. Na podlagi pregleda literature in udeležbe učenja plavanja otrok s posebnimi potrebami, je bila hipoteza potrjena. Ugotovljeno je bilo, da je za dosego višje stopnje inkluzije potrebno v družbi najprej izboljšati osveščenost o njih. Med vzgojitelji(-cami) in učitelji(-cami) prve triade osnovne šole je bila izvedena anketa o tem, koliko znanja so med formalnim izobraževanjem pridobili(-e) o otrocih s posebnimi potrebami, če bi želeli(-e) več informacij o njih in podobno. Anketa je pokazala, da anketirani(-e) v času formalnega izobraževanja niso dobili(-e) dovolj znanja o otrocih s posebnimi potrebami. S tem je bila potrjena še druga hipoteza. Empatija je zelo pomembna za razvoj integracije. V 3. C na Gimnaziji Velenje so bili izvedeni empatijski testi. Sodelujoči so izpolnili tudi kratko anketo o občutkih med testiranjem in o tem, kako po testiranju gledajo na otroke s posebnimi potrebami. Rezultati ankete so potrdili hipotezo, da bi izvajanje testov empatije v šolah precej prispevalo k zgodnji integraciji otrok s posebnimi potrebami. Komunikacija z mentorjema je večinoma potekala preko programa weSPOT. Namen raziskave je bil dosežen, saj so bile potrjene vse tri hipoteze.

KEY WORDS DOCUMENTATION

ND Gimnazija Velenje, 2014/2015

CX sport/children with special needs/early integration/education/empathy

AU ABERŠEK, Nina

AA BLATNIK, Stanko/SELIMOVIĆ, Sanja

PP 3320 Velenje, SLO, Koroška cesta 18

PB IPAK inštitut

PY 2015

TI **SPORT AS A MECHANISM TO HELP EARLY INTEGRATION OF
CHILDREN WITH SPECIAL NEEDS**

DT RESEARCH WORK

NO VII, 35 p., 1 tab., 16 graf., 4 fig., 2. ann., 14 ref.

LA sl

AL sl/en

AB Children with special needs are sadly often pushed out of society. Of course, if they were accepted into society with no reluctance from people, it would greatly benefit their growth, both personal and mental. As we know, sport has been proven to connect people, so I set a hypothesis, which states that sport enables for an easier integration of children with special needs. After reviewing the literature and the participation of swimming classes for them, the hypothesis has been confirmed. It has been determined, that in order to achieve a higher level of inclusion of the children in society, we must first spread awareness about them. A survey was carried out among teachers of the first three grades of elementary school, asking how much knowledge they actually acquired during formal education regarding taking care of these children, and other similar things. The results showed that they did not acquire the necessary amount of information about children with special needs. This confirmed the second hypothesis. Empathy is integral for the development of integration. Empathy tests were carried out in class 3.C at Gimnazija Velenje. The participants took part in a survey regarding their emotions about the children during and after the empathy tests. The results of the survey confirmed the hypothesis, that carrying out empathy tests in schools would greatly benefit early integration of children with special needs. Communication with the mentors took place via the program weSPOT. The intent of the research was achieved, because all three hypotheses were confirmed.

KAZALO VSEBINE

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA	iii
KEY WORDS DOCUMENTATION	iv
KAZALO VSEBINE	v
KAZALO TABEL, GRAFOV, SLIK IN PRILOG	vii
1. UVOD.....	8
1.1. UVODNE MISLI	8
1.2. RAZISKOVALNO VPRAŠANJE.....	8
1.3. HIPOTEZE.....	8
2. PREGLED OBJAV	9
2.1. Otroci s posebnimi potrebami	9
2.2. Vpliv športa na otroke s posebnimi potrebami in prilagoditev.....	10
2.3. Vzgojitelji in učitelji	10
2.4. Integracija in inkluzija.....	11
2.5. Empatija	12
2.6. Sodelovanje staršev s šolo	12
2.7. Evropska listina o športu za vse	13
4. METODOLOGIJA	14
4.1. Analiza dokumentov.....	14
4.2. Metoda opazovanja z udeležbo	14
4.3. Metoda eksperimenta – empatijski testi	16
4.4. Metoda spraševanja – anketa	18
4.5. Uporaba programa weSPOT.....	18
5. REZULTATI in RAZPRAVA	19
5.1. Rezultati ankete 1: Analiza potreb uporabnikov: vprašalnik za vzgojitelje(-ice).....	19
5.2. Rezultati ankete 2: Empatijski testi.....	25
6. ZAKLJUČEK.....	28
7. POVZETEK.....	29
8. ZAHVALA.....	30
9. PRILOGE.....	31

Aberšek, N. Šport kot mehanizem zgodnje integracije otrok s posebnimi potrebami. Raziskovalna naloga, Gimnazija Velenje, 2015	VI
PRILOGA A	31
PRILOGA B	33
10. VIRI IN LITERATURA.....	35
11.1. Slikovni viri:	35

KAZALO TABEL, GRAFOV, SLIK IN PRILOG

<i>Slika 1: vezanje vezalke z eno roko (Foto: A. A. Krenker).</i>	17
<i>Slika 2: empatijski testi (Foto: K. Biberkić).</i>	17
<i>Slika 3: weSPOT.</i>	18
<i>Tabela 1: Delovne izkušnje anketiranih v letih.</i>	19
<i>Graf 1: Kakšne so vaše izkušnje z inkluzivno vzgojo?</i>	19
<i>Graf 2: Kako ste zadovoljni s poznavanjem različnih vrst invalidnosti?</i>	20
<i>Graf 3: Koliko znanja o delu z otroki z motnjami v duševnem razvoju ste dobili v formalnem izobraževanju?</i>	20
<i>Graf 4: Koliko ste znanja o delu z otroki z motnjami v razvoju pridobili v neformalnem izobraževanju?</i>	21
<i>Graf 5: Koliko znanja s področja inkluzivne vzgoje ste dobili v času formalnega izobraževanja?</i>	21
<i>Graf 6: Koliko znanja o inkluzivni vzgoji ste dobili v neformalnem izobraževanju?</i>	22
<i>Graf 7: Koliko znanja ste o dobili o prilagojenih telesnih aktivnostih v formalnem izobraževanju? ..</i>	22
<i>Graf 8: Koliko znanja ste dobili o prilagojeni telesni aktivnosti v neformalnem izobraževanju?</i>	23
<i>Graf 9: Ali potrebujete dodatna znanja s področja prilagojenih telesnih aktivnosti?</i>	23
<i>Graf 10: Ali potrebujete znanja s področja zgodnjega ukrepanja?</i>	24
<i>Graf 11: Ali bi se udeležili izobraževanja s področja prilagojene telesne aktivnosti, zgodnjega ukrepanja?</i>	24
<i>Graf 12: Poznavanje empatije</i>	25
<i>Graf 13: Kolikokrat se postaviš v položaj neke druge osebe?</i>	26
<i>Graf 14: Sprememba mnenja o osebah s posebnimi potrebami po testiranju.</i>	26
<i>Graf 15: Sprememba odnosa do oseb s posebnimi potrebami po testiranju</i>	26
<i>Graf 16: Empatijski testi bi prispevali k inkluziji oseb s posebnimi potrebami</i>	27

1. UVOD

1.1. UVODNE MISLI

Število oseb s posebnimi potrebami iz dneva v dan narašča. Po dostopnih podatkih spada 20-25% oseb od 3 do 19 let v Sloveniji med osebe s posebnimi potrebami. V hrvaškem registru oseb s posebnimi potrebami je 2681 učencev s hudimi težavami v razvoju. Skladno s podatki Ministrstva za znanost, izobraževanje in šport je v redni sistem izobraževanja integrirano 11.860 otrok in to v predšolskih ustanovah 1500, v rednih osnovnih šolah 9133 otrok in v srednjih šolah 1227 otrok. Čeprav se v obeh državah intenzivno dela na integraciji oseb s posebnimi potrebami, z rezultati še ne moremo biti zadovoljni predvsem zato, ker osebe, ki bi morale izvajati integracijo v izobraževalnih ustanovah, za to niso pripravljene. Z mednarodnim projektom Iris, v katerega sta vključeni Slovenija in Hrvaška, želimo pospešiti socialno integracijo oseb s posebnimi potrebami s pomočjo športa že v zgodnjem otroštvu. Za zgodnjo integracijo pa je ključnega pomena tudi to, da so vzgojitelji, učitelji in dijaki seznanjeni s tem, kaj sploh so posebne potrebe, kaj je empatija in kaj pomenita pojma integracija ter inkluzija.

1.2. RAZISKOVALNO VPRAŠANJE

Tako sem se lotila raziskovalne naloge. Zanimalo me je ali šport res omogoča lažjo integracijo otrok s posebnimi potrebami, so vzgojitelji in učitelji prve triade osnovnih šol v času formalnega izobraževanja prejeli dovolj znanja o otrocih s posebnimi potrebami in ali bi izvajanje testov empatije v šolah prispevalo k zgodnji integraciji otrok s posebnimi potrebami.

1.3. HIPOTEZE

1. hipoteza: Šport omogoča lažjo integracijo otrok s posebnimi potrebami.
2. hipoteza: V Sloveniji so vzgojitelji in učitelji prve triade osnovnih šol v času formalnega izobraževanja prejeli premalo znanja o otrocih s posebnimi potrebami.
3. hipoteza: Izvajanje testov empatije v šolah lahko pomembno prispeva k zgodnji integraciji otrok s posebnimi potrebami.

2. PREGLED OBJAV

2.1. Otroci s posebnimi potrebami

Pod pojmom otroci s posebnimi potrebami razumemo vse otroke, ki pri vzgoji in izobraževanju potrebujejo pomoč ter prilagoditve. Le-te so tudi njihova pravica.

Potrebe so različne od posameznika do posameznika glede na njegovo vrsto in stopnjo primanjkljajev oziroma motenj v razvoju. Glede na to ločimo: otroke z motnjami v duševnem razvoju, slepe in slabovidne otroke, gluhe in naglušne otroke, otroke z govorno-jezikovnimi motnjami, gibalno ovirane otroke, dolgotrajno bolne otroke, otroke s primanjkljaji na posameznih področjih učenja, otroke z avtističnimi motnjami ter otroke s čustvenimi in vedenjskimi motnjami.

Ljudje s posebnimi potrebami običajno nosijo "nalepko", ki nosi družbeno sporočilo, da gre za razlikovanje od določenih pričakovanj in socialnih norm (Vute, 1999). S to oznako, da je drugačen od ostalih, posameznik izgubi vrednost svoje osebnosti. Ob srečanju s takšnimi ljudmi se ostali večinoma počutimo neprijetno in nelagodno, ne vemo, kako bi se do njih obnašali. Ne verjamemo, da so lahko uspešni na vseh področjih življenja, tudi športnem, zato v naših očeh ob pogledu nanje prevladuje usmiljenje. Vidimo le njihovo bolečino, trpljenje, težave, prizadeti so za nas žrtve. Zaradi tega se zgodi, da jih prekomerno zaščitimo in jim dajemo pomoč tam, kjer bi lahko bili uspešni tudi sami. Zato, da jih ne bi pomilovali ali prekomerno ščitili, je izrednega pomena poznavanje njihovih vrst motenj, lastnosti, vedenja, ravnanja z njimi, skratka vsega, kar nam omogoča boljše razumevanje njihovih življenj. Njihova življenja so do neke mere enaka našim, le da tu in tam potrebujejo kakšno prilagoditev ali pomoč. Zaradi tega niso nič manj vredni kot mi. Da ljudje s posebnimi potrebami v družbi ne bodo več tabu, je potrebno o njih čim več govoriti, pisati, se z njimi družiti in se z njimi integrirati. Napredek je mogoče doseči le z trudom na prej omenjenih področjih. Brez tega bodo osebe s posebnimi potrebami še naprej po krivici vredne manj kot ostali.

Rajko Vute je zapisal, da je v življenju drugačnost bodisi prednost bodisi težava, odvisno od tega, kako gledamo nanjo. Potrudimo se, da bo prednost in nikakor ne težava.

2.2. Vpliv športa na otroke s posebnimi potrebami in prilagoditev

Šport ostaja šport, ne glede na to kdo se z njim ukvarja (Vute, 1999). Naj povzamem še nekaj besed Rajka Vuteja v njegovi knjigi Izziv drugačnosti v športu. Zapisal je, da osnovni namen športnih dejavnosti pri osebah s posebnimi potrebami ni zdravljenje, temveč mobilizacija telesnih, duševnih, socialnih in poklicnih sposobnosti, ki jih usposablja za samostojno življenje. Šport je tista dejavnost, ki spodbuja duha, samozavest, odločnost, skrbi za boljšo telesno pripravljenost, boljše sodelovanje z drugimi, preprečuje stres, ohranja zdravje in ima še mnoge druge pozitivne učinke. Z njim se ima pravico ukvarjati čisto vsak.

Je povezovalni dejavnik in zato zelo dober način za integracijo otrok s posebnimi potrebami. Pomembno je, da se otroka s posebnimi potrebami ne izpostavlja, se ga ne primerja z ostalimi ali ocenjuje njegovih sposobnosti v primerjavi z ostalimi, temveč le z njim samim. Odrasli naj otroka z motnjami v razvoju spodbujajo k tekmovanju s samim seboj (Videmšek s sod., 1990). V dejavnostih mora imeti otrok vlogo, pri kateri je lahko uspešen in s katero lahko enakopravno sodeluje z vrstniki, ker mu daje občutek pripadnosti skupini in bogati njegove socialne izkušnje (Videmšek s sod., 1990). S prilagoditvami časa, prostora in izvajanja dejavnosti omogočimo, da ima otrok možnost in čas, da vse, kar že zmore, opravi samostojno. Primeri prilagoditev so naslednji: tek nadomestimo s hojo, namesto žoge uporabimo balon ter s tem upočasnimo tempo dejavnosti, znižamo višino mreže, zmanjšamo igralno površino in podobno.

Zastavljene naloge in cilji naj bodo realno dosegljivi. Posebej pomembni so cilji, ki se navezujejo na spoznavanje samega sebe, svojega telesa, funkcij posameznih delov telesa ter zmožnosti in omejitev, ki mu jih ponuja telo (Videmšek s sod., 1990). Pozitivne izkušnje ob dosegu cilja mu pomagajo pri krepitvi njegove samozavesti in izboljšanju samopodobe.

2.3. Vzgojitelji in učitelji

Pravica do športne vzgoje med šolanjem mora biti zagotovljena vsem, ne glede na telesne in duševne sposobnosti posameznikov. Uresničitev teh pravic je večkrat težavna in se zatika pri tistih, ki bi naj te dejavnosti vodili. Vse prepogosto se dogaja, da je delo s prizadetimi odvisno predvsem od iznajdljivosti in dobre volje posameznikov. Vodenje prilagojenih športnih dejavnosti brez poznavanja posebnosti takšne vadbe je lahko nevarno in

tvegano (Vute, 1999). Zaradi tega bi bilo v prvi vrsti potrebno učitelje in vzgojitelje usposobiti, da bi bolje razumeli probleme prizadetosti in udejanjili možnosti za prilagojeno športno dejavnost (Vute, 1999). Temeljitejše morajo poznati in razumeti otroke s posebnimi potrebami, njihove potrebe, jim znati prilagoditi vadbo, poznati različne metode pri reševanju psiho-socialnih problemov, izbrati primerno metodo glede na sposobnosti vadečih ter biti večji opazovanja.

2.4. Integracija in inkluzija

V Slovarju slovenskega knjižnega jezika je zapisano, da gre pri integraciji za *povezovanje posameznih enot, delov v večjo celoto, združevanje*. Pri inkluziji ali vključitvi pa za *odnos med množicama, pri katerem je ena množica podmnožica druge*.

Integracija otrok s posebnimi potrebami je za te otroke izrednega pomena, saj ugodno vpliva na njihov razvoj. Vključevanje otrok s posebnimi potrebami med druge vrstnike omogoča otroku s posebnimi potrebami razvoj njegovih potencialov in sposobnosti, stike z vrstniki ter lažjo socializacijo. Neprecenljive izkušnje doživijo tudi drugi otroci, ko se ob vključitvi otroka s posebnimi potrebami srečajo z drugačnostjo (Nemec in Krajnc, 2011). Učijo se strpnosti, premagovanja predsodkov, razumevanja in spoštovanja vsakega človeka kot enkratnega ter vrednega posameznika. Integracija spodbuja strpnost, solidarnost in sožitje med vsemi udeleženci vzgojno-izobraževalnega procesa.

Drugačne je marsikdaj pravi izziv sprejeti kot enakovredne, zato je pomembno, da z integracijo pričnemo čim prej, že v vrtcu. Majhni otroci so bolj odprti in še nimajo priučenih predsodkov za razliko od večine odraslih. Ljudje smo v otroštvu lažje učljivi in prilagodljivejši kot kasneje v življenju.

Lahko se zgodi, da ima otrok s posebnimi potrebami težave pri vzpostavljanju stikov v skupinah, saj se mu otroci izogibajo. Odrasli morajo biti na to pozorni, opaziti njegove stiske in mu pomagati poiskati partnerje v igri (Videmšek s sod., 1990). Zelo pomembno je, da se otroka s posebnimi potrebami v skupini ne izpostavlja kot drugačnega. Tako tudi ostali otroci drugačnosti ne bodo pripisovali nobenega pomena in ga bodo lažje ter enakovredno sprejeli medse (Videmšek s sod., 1990).

Posebna potreba ni le značilnost posameznika, ampak je rezultat odnosa, ki ga ima družba do njega (Vute, 1999). Da bo odnos pozitivno naravnani, je z integracijo potrebno pričeti čim bolj zgodaj.

2.5. Empatija

Z empatijo ali vživljanjem opisujemo sposobnost razumevanja čustev nekoga drugega. Lahko bi rekli, da smo se postavili v njegovo kožo. Empatija je zelo pomembna, ker razumevanje tujih težav posamezniku pomaga v boju za preživetje, saj lahko te enake težave nekega dne doživi sam in jih uspešno premaga.

Z empatijo se ne rodimo, temveč se je naučimo. Zato je pomembno, da otroke že od malih nog seznanjamo z njo. Otroci, ki odraščajo v okolju brez empatije, ne bodo nikoli zreli in odgovorni odrasli. Nikoli ne bodo spoznali svojih čustev in nikoli razumeli težav drugih. Težko se bodo naučili pravilnega poslušanja, težko bodo sodelovali v skupini in jo še težje vodili. Po drugi strani se jim bo morda celo zdelo samoumevno, da jim vodilni položaj pripada, saj vendar poznajo le eno resničnost - tisto, v kateri se svet vrti okoli njih. Namesto kritičnega razmišljanja in ustvarjalnosti se bosta pri njih razvila intelektualna lenoba in cinizem. Če želimo to preprečiti, moramo torej otrokom omogočiti razvoj domišljije in nabiranje izkušenj.

Raziskave so pokazale, da so ljudje z visoko razvito empatijo vsestransko uspešnejši od ljudi, ki dosegajo enake rezultate na inteligenčnih testih, a nimajo empatije. Prav tako so čustveno stabilnejši, kar v sodobnem svetu stresa in nenehne negotovosti gotovo ni zanemarljivo.

Empatija je tudi ključ do srečnejšega in boljšega sveta. Poglejmo skozi oči drugega in se vživimo v njegov položaj. Zagotovo ste se že kdaj prepirali s kom in si ob tem želeli, da bi ta oseba razumela vaš pogled na svet, vaše počutje (Krznaric, 2014). To je empatija.

2.6. Sodelovanje staršev s šolo

Starši so praviloma prvi učitelji svojega otroka, dom pa otroku predstavlja prvo učilnico. Zgodnja leta življenja so najpomembnejša za učenje in pridobivanje izkušenj. Vloga staršev je skrb za zdravje in varnost otroka, pomoč pri njegovi pripravi na šolsko delo, spodbujanje k pridobivanju novega znanja, izkušenj in primerne vedenja. So ključne osebe

pri otrokovi vzgoji, šola jim pri tem le pomaga. Sodelovanje staršev in šole je sestavni del učno-vzgojnega procesa.

Vedno bolj je aktualno vključevanje staršev kot prostovoljcev pri šolskih dejavnostih, saj lahko to šolam precej olajša in izboljša izvedbo načrtovane dejavnosti.

2.7. Evropska listina o športu za vse

Svet Evrope je že leta 1975 sprejel Evropsko listino o športu za vse. V njej je zapisano, da naj si prizadevamo, da se bodo s športom za ljudi s posebnimi potrebami seznanile vse pomembne javne in zasebne ustanove, z vzgojno-izobraževalnimi vred. Zapisano je tudi, da moramo ustvariti primerne možnosti za vključevanje ljudi s posebnimi potrebami v različne oblike športa in jih pri športnih dejavnostih spodbujati. Imeti morajo možnost vključevanja v vrhunske športe. V listini piše, da si moramo prizadevati za čim boljjo osveščenost javnosti o športni dejavnosti ljudi s posebnimi potrebami. Med drugim piše, da je potrebno spodbujati znanstveno-raziskovalno delo o vplivih športa na vse skupine ljudi s posebnimi potrebami.

Slednjega sem se s pomočjo mentorjev lotila tudi sama. Upam, da bo moja raziskovalna naloga vsaj malo pripomogla k osveščenosti javnosti o tem, da je šport pravica vseh ljudi.

4. METODOLOGIJA

V tem poglavju bom natančneje predstavila metode, s pomočjo katerih sem izvedla raziskavo. Uporabila sem naslednje metode:

4.1. Analiza dokumentov

Prvi korak na poti do izdelane raziskovalne naloge je predstavljala analiza dokumentov. V knjižnici, na spletu in v revijah sem brskala za podatki, pazila na verodostojnost virov in bila vedoželjna kakršnih koli informacij v zvezi z mojo raziskavo. Izluščila sem bistvene podatke in si jih skupaj z virom zapisala na poseben list, ki mi je pozneje koristil pri pisanju poglavja Pregled objav. Natančnejši spisek analiziranih dokumentov se nahaja v poglavju Viri in literatura.

4.2. Metoda opazovanja z udeležbo

Uporabila sem tudi metodo opazovanja z udeležbo, ker sem želela bolje razumeti vpliv športa na otroke s posebnimi potrebami. Dragocen prispevek k uspešnosti pri vodenju športnih dejavnosti lahko dajo tudi prostovoljci (Vute, 1999). Malo za tem, ko sem prebrala ta stavek, me je gospod Mladen Blatnik povabil, naj pridem na bazen pogledat, kako poteka učenje plavanja otrok s posebnimi potrebami, če želim. Ponudbo sem z navdušenjem sprejela.

Plavanje je ena izmed najprimernejših dejavnosti za ljudi s posebnimi potrebami. Zlasti tistim s prizadeto motoriko omogoča izjemno pomembno samostojnost pri gibanju, nasploh krepi telesno sposobnost in ugodno vpliva na duševno počutje. Motnje v razvoju so različne, zato je različen tudi način učenja plavanja, ki je povsem individualno naravnano. Znanje plavanja pa je lahko celo življenjskega pomena. Če ne bi znali plavati, bi se lahko utopili, ko bi se znašli v vodi. Tudi to je eden izmed razlogov zakaj je dobro, da se plavanja naučimo vsi, vključno z otroki s posebnimi potrebami.

Kot ena izmed prostovoljcev sem se 3. 2. 2015 odpravila na velenjski bazen. Plavanje je potekalo od 18.30 do 19.30. Sledi dnevniški zapis, ki sem ga napisala takoj, ko sem tistega dne prišla domov.

"Dnevniški zapis – ogled učenja plavanja otrok s posebnimi potrebami (3. 2. 2015)

Starši so pripeljali svoje otroke in jim pomagali pri preoblačenju v kopalke. Že ob prihodu skozi vrata so otroški obrazi kar žareli od sreče, navdušenja in pričakovanja. Prav posebna, izredno pozitivna in vesela energija je napolnila prostor. Ko smo bili vsi pripravljeni, smo se med seboj spoznali še tisti, ki se prej nismo. Otroci so bili stari od pet do petintrideset let, torej precej različnih starosti. Imeli so različne prirojene napake. Nekateri so imeli Downow sindrom, drugi so bili hiperaktivni, tretji so imeli kakšno drugo posebno potrebo. Vsem pa je bila skupna močna želja po stiku z vodo. Komaj so čakali, da gremo v bazen. Najprej se je bilo potrebno še ogreti. Malo smo krožili z glavo, rokami in naredili nekaj predklonov. Na kratko smo ponovili še tehniko plavanja in pravilno dihanje. Otroci so bili navdušeni, veliko so se smejali, njihov smeh pa je tudi nam kar vihal kotičke ust navzgor. Znanje plavanja se je razlikovalo od posameznika do posameznika. Nekateri so že znali samostojno plavati in so le še izboljševali tehniko. Ostali so se še učili s pomočjo napihljivih blazin. Najmlajši so bili v plitvem bazenu in skozi igro uživali v vodi ter izgubljali strah pred njo. Vsak otrok je poseben, niti dva si nista enaka. Dokaz, da tudi otroci s posebnimi potrebami zmorejo veliko, če ne celo več, kot marsikdo izmed nas, je deklica, ki je državna prvakinja v plavanju hrbtno.

Po ogrevanju je torej končno sledilo plavanje. Z besedami je nemogoče opisati občutke ob tem, ko otroku pomagaš plavati in ti ta popolnoma zaupa. Najprej mi je vodja tega programa podala nekaj navodil, nato pa je šlo za res. Delala sem s pet let starim dečkom, ki me je hitro vzel za svojo. Kako odprti, ljubeznivi otroci so to. Neverjetno. Vsakdo bi moral doživeti to, saj bi ta izkušnja marsikomu spremenila pogled na otroke s posebnimi potrebami. Ti so dandanes še vedno mnogokrat tabu tema, žal. Da temu ne bo tako, da bodo otroci bolj integrirani z vrstniki in ostalimi ljudmi, je pomembno, da o njih kaj več izvemo, kajti ankete so pokazale, da je znanje o posebnih potrebah pomanjkljivo. Upam, da bo tudi ta spis malce pripomogel k temu.

Naj počasi zaključim in povem, da je bila to zame zelo bogata osebna izkušnja, ki jo bom z veseljem še kdaj ponovila. Prostovoljstvo človeka obogati, ne pa napravi za reveža, ker zanj ni prejel denarnega plačila. Prejel je duševnega, ki je dosti več vreden."

Gre za subjektivno metodo, a menim, da so zbrani podatki in informacije s tem postali bogatejši. Prisotnost pri učenju plavanja otrok s posebnimi potrebami predstavlja piko na i pri tem, kar sem se novega naučila in spoznala med izdelavo te raziskovalne naloge.

4.3. Metoda eksperimenta – empatijski testi

Hipotezo, da lahko izvajanje testov empatije v šolah pomembno prispeva k zgodnji integraciji otrok s posebnimi potrebami, sem raziskovala tako, da sem izvedla teste empatije v izbranem svojem razredu na srednji šoli Gimnazija Velenje. Eksperiment je bil narejen 5. 2. 2015 pri razredni uri, kar je od 12.35 do 13.20.

V uvodnem delu ure je gospod Stanko Blatnik povedal nekaj o empatiji in prostovoljstvu. Nato pa sem izvedla empatijske teste.

Z njimi sem hotela dijakom približati svet otrok s posebnimi potrebami in spodbuditi empatijo. Vsem dijakom in dijakinjam, sodelovala je tudi razredničarka ga. Darja Joger, sem dala dva kosma vate, da so si ju dali v ušesa. To je povzročilo, da so slabše slišali, kar sem jim prebrala. Sprva sem brala glasneje, nato vedno tišje. Pojavile so se jim težave v razumevanju. S tem so se lahko vživeli v osebe, ki so naglušne.

Dijaki so najbolj navdušeno sodelovali pri poskusu vezanja vezalke z eno roko. Sedli so na stol, eno roko sem jim zavezala nazaj na hrbet, z drugo pa so morali zavezati vezalko. Ugotovili so, da ni tako lahko biti brez ene roke.

Pri naslednjem delu eksperimenta so imeli dijaki prevezo čez oči in so se morali vستي nazaj na svoje mesto. Nekateri so bili bolj uspešni, drugi manj. Vsem pa je bilo skupno, da so tarnali, da sploh ni enostavno. Ta del je prikazal slepoto. Za delno izgubo vida pa sem uporabila stara zamegljena očala. Sodelujoči si jih je nadel in poskušal zapisati poljuben stavek na bel list. Pisanje je bilo dosti počasnejše in zahtevnejše kot drugače. Otroci s posebnimi potrebami lahko imajo tudi več prirojenih okvar, zato sem vsakemu poleg očal naredla na roko še smučarsko rokavico. Nato so z rokavico napisali še en poljuben stavek in ugotovili, da je tako pisati še težje.

Na zadnje sem še eni dijakinji ob telo privezala obe roki in nogi ter ji zadala naloga, naj poskuša priti od ene mize do naslednje. Ni zmogla. Zavedla se je, kako je biti hrom in invalid.

Po koncu testiranja sem vsem razdelila anketo in se jim zahvalila za sodelovanje.

Prilagam še nekaj utrinkov s testiranja:

Slika 1: vezanje vezalke z eno roko (Foto: A. A. Krenker).

Slika 2: empatijski testi (Foto: K. Biberkič).

4.4. Metoda spraševanja – anketa

Metodo spraševanja oziroma anketo sem uporabila dvakrat. Anketi sta priloženi v poglavju Priloge.

Prva anketa:

S prvo anketo sem anketirala vzgojitelje(-ice) in učitelje(-ice) prve triade osnovnih šol v Sloveniji. Anketa je bila izvedena v različnih krajih, natančneje v Veliki Nedelji, Mislinji, Šmartnu ob Paki in Velenju. Te ankete nisem oblikovala sama, pač pa gre za mednarodno raziskavo oz. mednarodni projekt Iris, v katerega sta vključeni Slovenija in Hrvaška. V rezultatih bom poleg slovenskih, primerjalno predstavila tudi hrvaške.

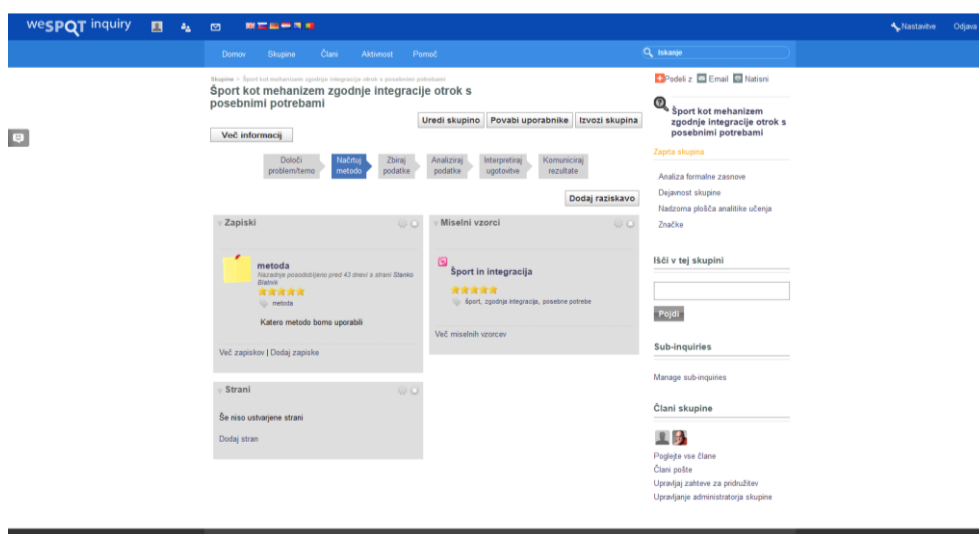
Druga anketa:

Drugo anketo sem oblikovala sama. Uporabila pa sem jo po koncu testiranja empatije. Izpolnilo jo je 23 na testiranju sodelujočih dijakov in dijakinj 3. C Gimnazije Velenje.

Na koncu, ko sem zbrala vse izpolnjene ankete, je sledila še obdelava. Rezultate bom prikazala v naslednjem poglavju.

4.5. Uporaba programa weSPOT

WeSPOT je projekt, ki ga podpira Evropska Komisija. Z njim želi promovirati znanstvene raziskave kot pristop k znanosti, učenju in poučevanju v kombinaciji z današnjim načinom poučevanja. Program omogoča oblikovanje skupine, znotraj katere se člani skupine dogovarjajo o vsem v povezavi z nalogo. Možno je oblikovati miselne vzorce, pripenjati dokumente, slike, voditi diskusijo in tako dalje. Izgled programa prikazuje spodnja slika.

Slika 3: weSPOT.

5. REZULTATI in RAZPRAVA

5.1. Rezultati ankete 1: Analiza potreb uporabnikov: vprašalnik za vzgojitelje(-ice)

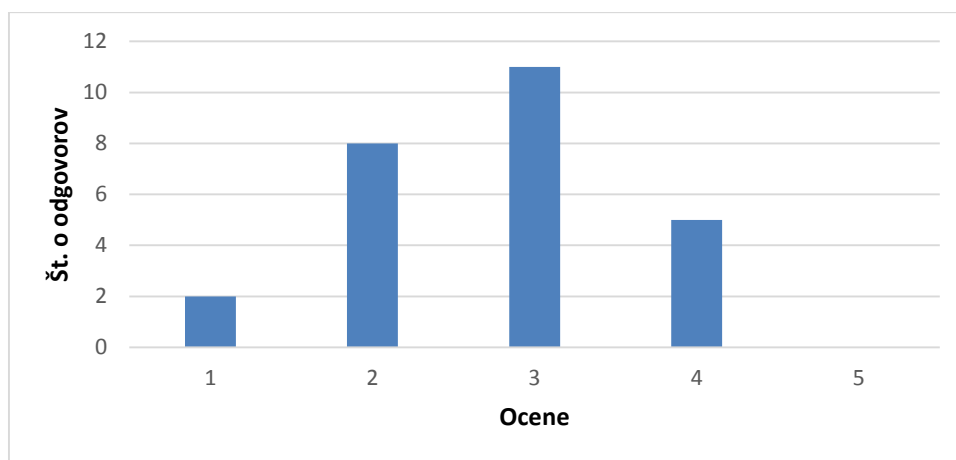
Podatki o anketiranih, ki jih je bilo skupaj 27. 19 oseb od tega je bilo zaposlenih v prvi triadi osnovnih šol, 8 pa v vrtcu. 3 osebe so bile moškega spola, 24 oseb je bilo ženskega spola.

Spodnja tabela prikazuje njihove delovne izkušnje v letih.

Tabela 1: Delovne izkušnje anketiranih v letih.

Delovne izkušnje v letih	1-5	5-10	10-15	>15
Število oseb	3	3	4	17

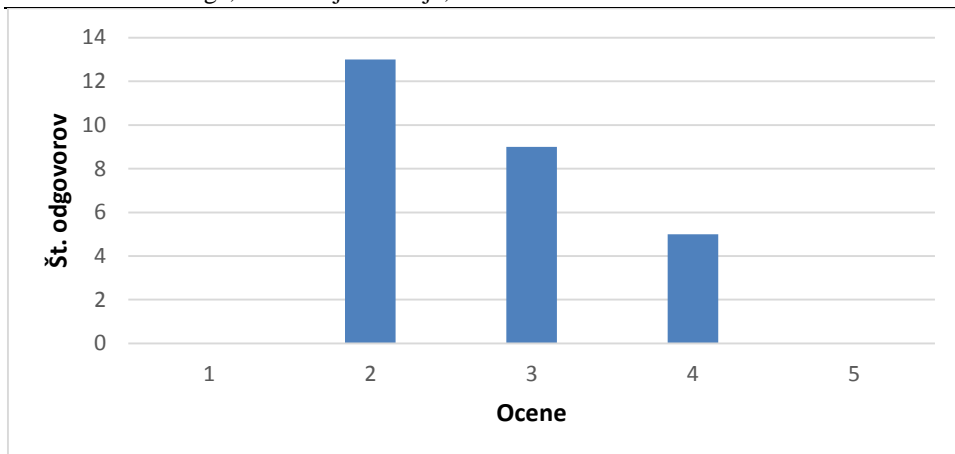
Rezultate ankete prikazujejo spodnji grafi. Iz ankete sem izbrala le vprašanja, pomembnejša za raziskovalno nalogo.

Graf 1: Kakšne so vaše izkušnje z inkluzivno vzgojo?

Povprečna ocena je 2,72, kar pomeni da anketiranci nimajo dobrih izkušnje z inkluzijo.

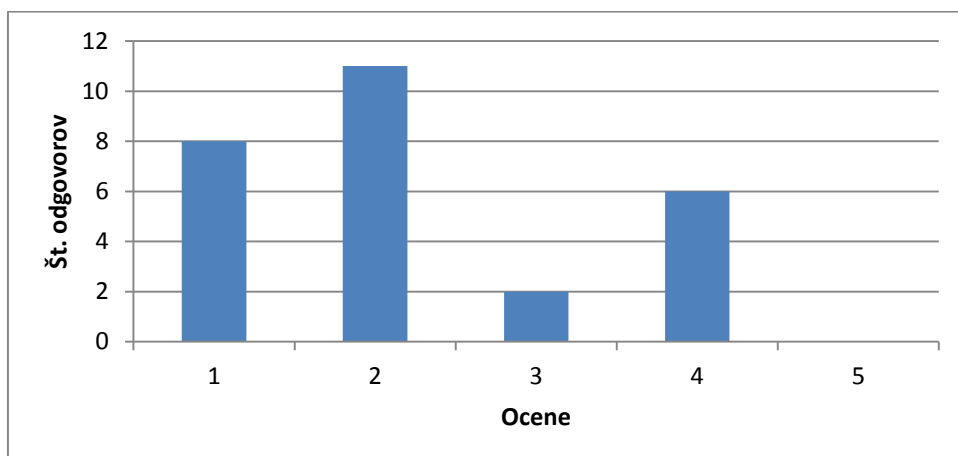
Povprečna ocena na Hrvaškem znaša 2,64, večjega odstopanja ni.

Graf 2: Kako ste zadovoljni s poznavanjem različnih vrst invalidnosti?

Povprečna ocena je 2,70, kar pomeni, da anketiranci niso zadovoljni s poznavanjem različnih vrst invalidnosti.

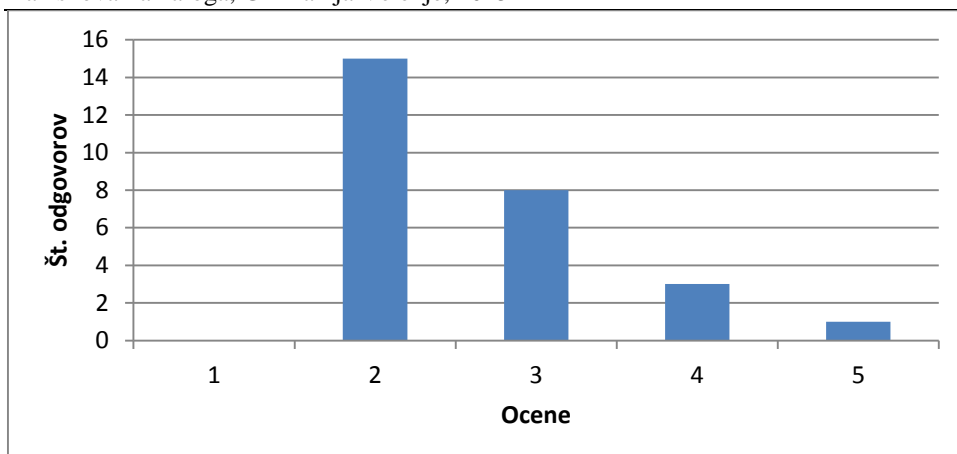
Povprečna ocena na Hrvaškem znaša 2,57, večjega odstopanja ni.

Graf 3: Koliko znanja o delu z otroki z motnjami v duševnem razvoju ste dobili v formalnem izobraževanju?

Povprečna ocena znaša 2,22, kar pomeni, da so anketiranci nezadovoljni z znanjem o delu z otroki z motnjami v duševnem razvoju, ki so ga pridobili v formalnem izobraževanju.

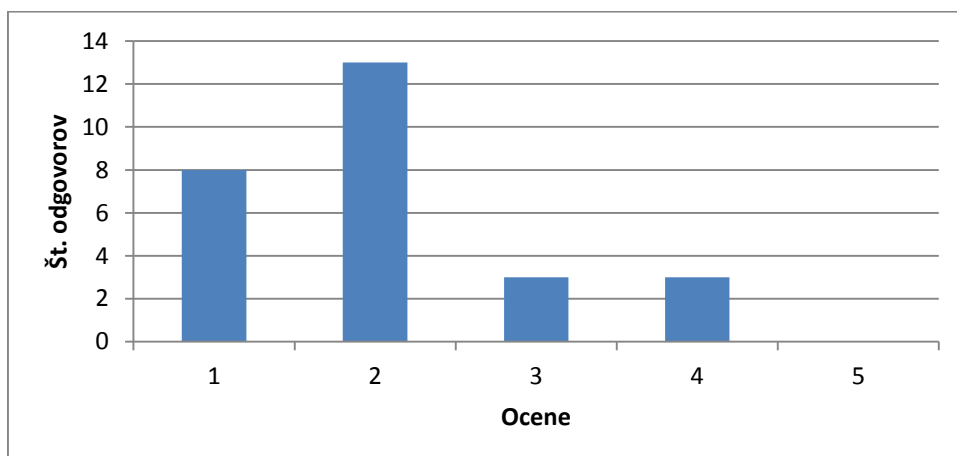
Povprečna ocena na Hrvaškem znaša 2,96, večjega odstopanja ni.

Graf 4: *Koliko ste znanja o delu z otroki z motnjami v razvoju pridobili v neformalnem izobraževanju?*

Anketiranci so več znanj o delu z otroki z motnjami v razvoju pridobili v neformalnem izobraževanju kot v formalnem, saj je povprečna ocena višja in znaša 2,57.

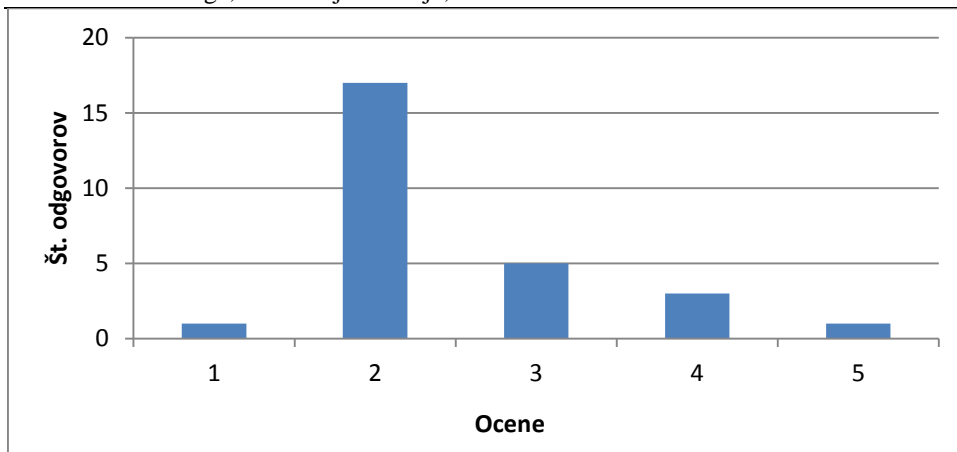
Povprečna ocena na Hrvaškem je 2,96, večjega odstopanja ni.

Graf 5: *Koliko znanja s področja inkluzivne vzgoje ste dobili v času formalnega izobraževanja?*

Tudi na tem področju so anketiranci nezadovoljni, kar kaže povprečna ocena 2,22.

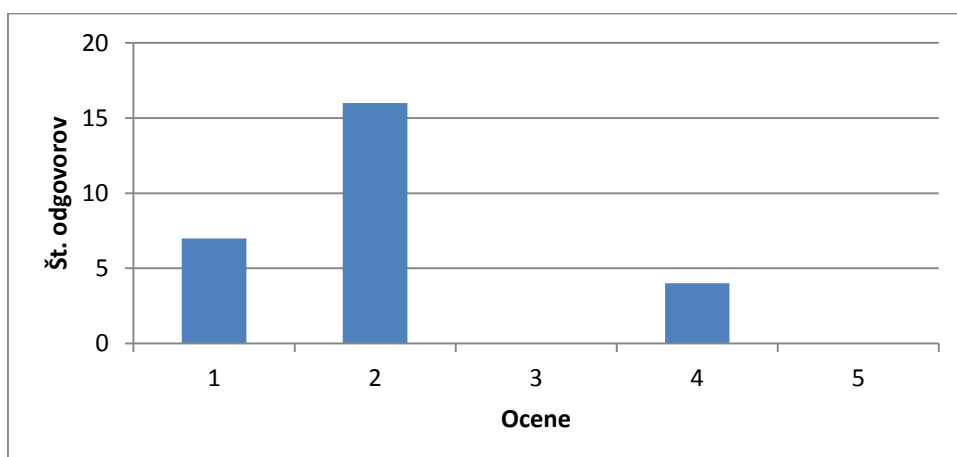
Povprečna ocena na Hrvaškem je 2,35, večjega odstopanja ni.

Graf 6: Koliko znanja o inkluzivni vzgoji ste dobili v neformalnem izobraževanju?

Anketiranci so bolj zadovoljni z neformalnim izobraževanjem, kar kaže povprečna ocena, ki znaša 2,54 in je višja.

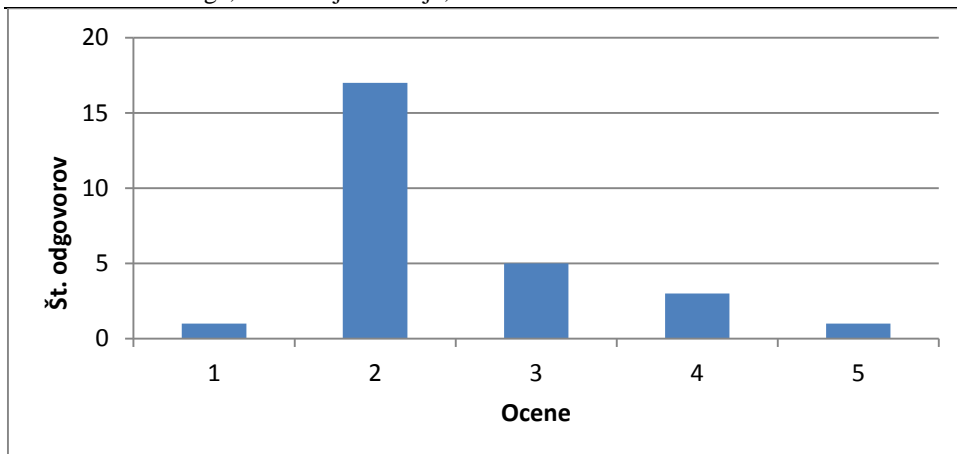
Povprečna ocena na Hrvaškem je 2,99, večjega odstopanja ni.

Graf 7: Koliko znanja ste o dobili o prilagojenih telesnih aktivnostih v formalnem izobraževanju?

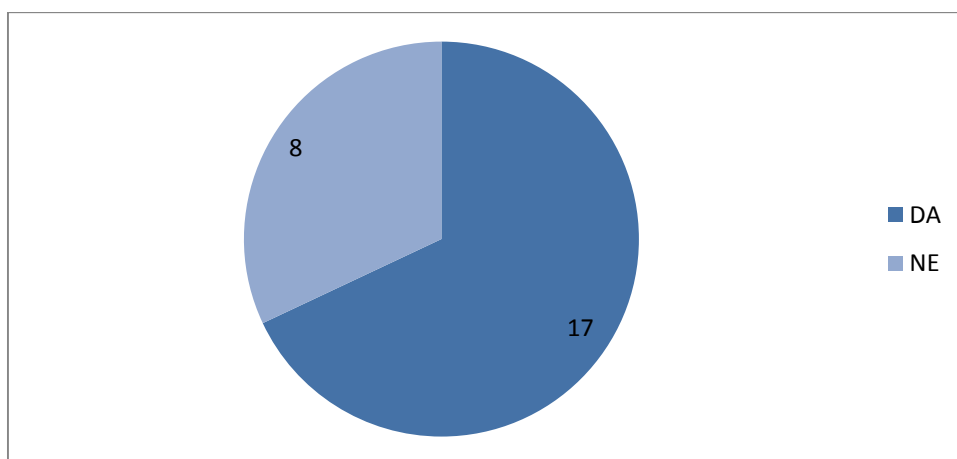
V formalnem izobraževanju anketiranci niso dobili potrebnih znanj, ker je povprečna ocena 2,22.

Povprečna ocena na Hrvaškem je 2,36, večjega odstopanja ni.

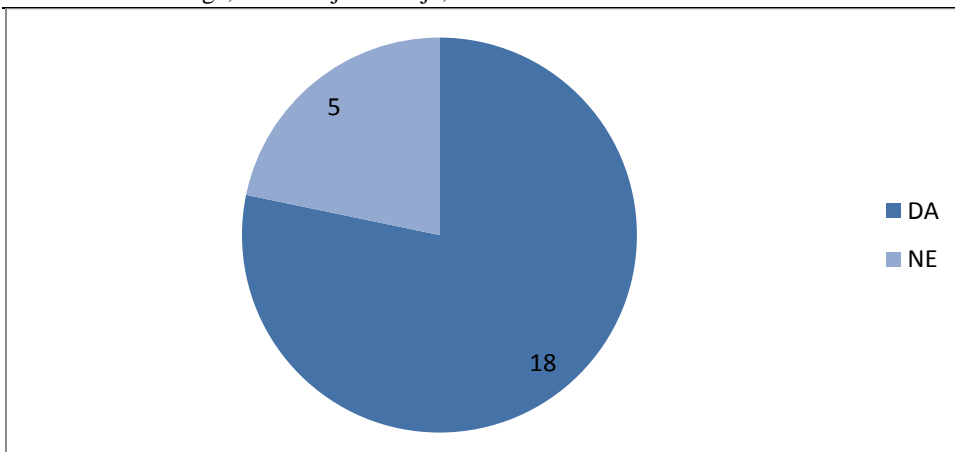
Graf 8: Koliko znanja ste dobili o prilagojeni telesni aktivnosti v neformalnem izobraževanju?

Anketiranci so bolj zadovoljni z neformalnim izobraževanjem, ker je povprečna ocena 2,48. Povprečna ocena na Hrvaškem je 2,99, večjega odstopanja ni.

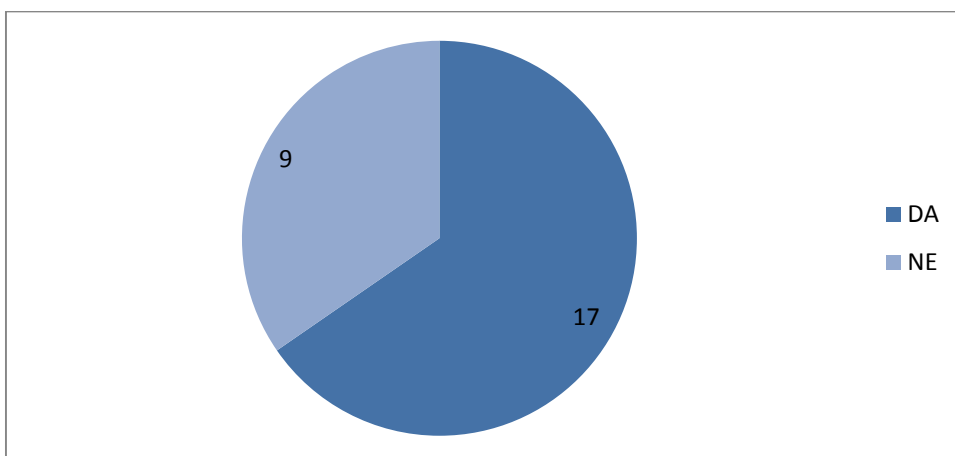
Graf 9: Ali potrebujete dodatna znanja s področja prilagojenih telesnih aktivnosti?

Večina anketirancev meni, da potrebuje dodatna znanja.

Graf 10: Ali potrebujete znanja s področja zgodnjega ukrepanja?

Večina udeležencev v anketi ocenjuje, da potrebuje znanja s področja zgodnjega ukrepanja.

Graf 11: Ali bi se udeležili izobraževanja s področja prilagojene telesne aktivnosti, zgodnjega ukrepanja?

Odgovori kažejo, da se večina anketirancev želi izobraževati na področju integracije s pomočjo športa.

Anketa je pokazala, da anketirani v časi formalnega izobraževanja niso pridobili dovolj znanja o osebah s posebnimi potrebami. Večina meni, da potrebuje več znanj s področja prilagojenih telesnih aktivnosti, zgodnjega ukrepanja ter bi se tudi udeležila izobraževanja s tega področja. Potrebno bi bilo razviti izobraževalni program, ki bi potekal v okviru vseživljenjskega učenja.

5.2. Rezultati ankete 2: Empatijski testi

Opomba: Na spodnji osi grafov so nanesene ocene, njihov pomen je enak za vse grafe, razen prvega. Prvi graf prikazuje dejansko oceno poznavanja empatije.

Pomen ocen za ostale grafe:

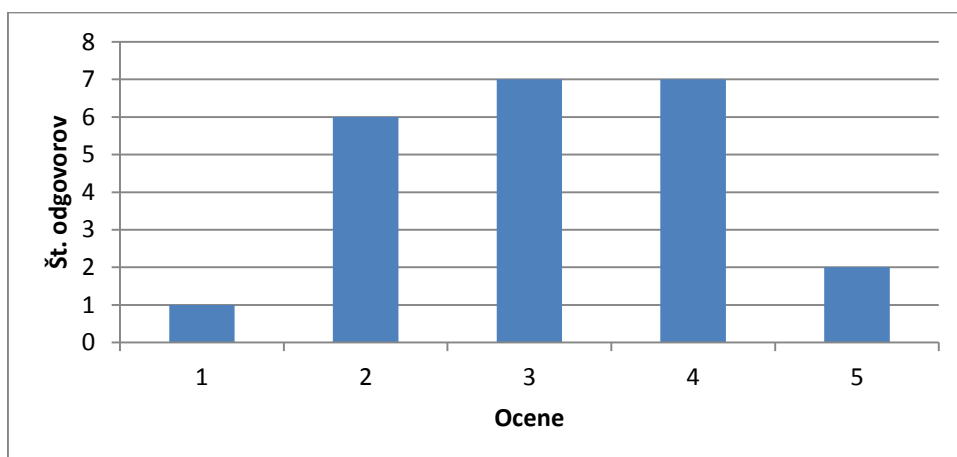
1=nikoli

2=zelo redko

3=redko

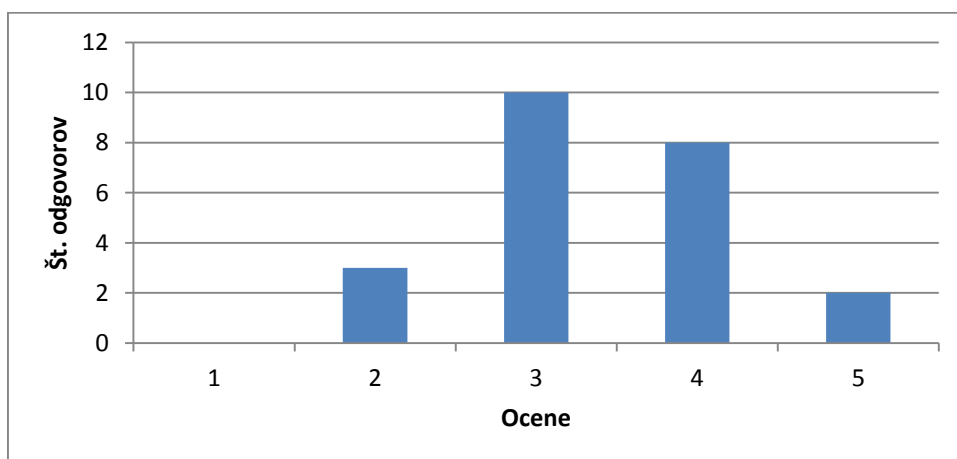
4=pogosto

5=zelo pogosto

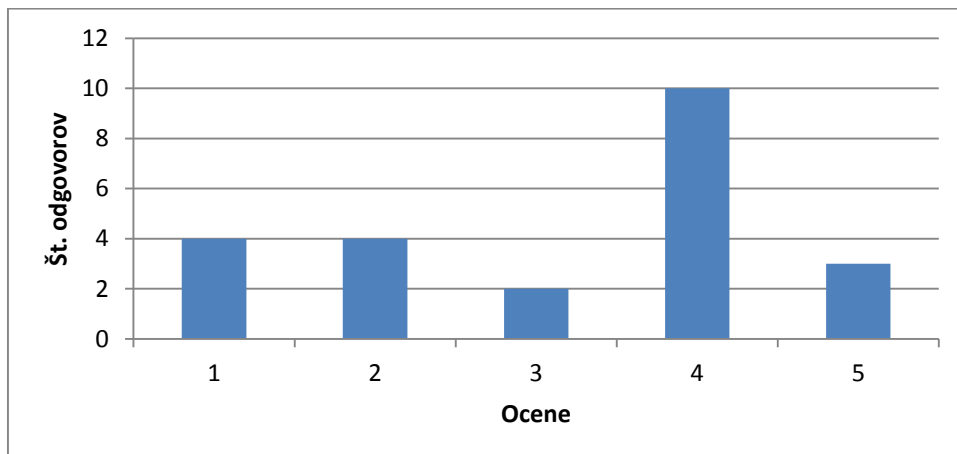
Graf 12: Poznavanje empatije

Povprečna ocena je 3,13, kar pomeni, da bi poznavanje empatije lahko bilo boljše.

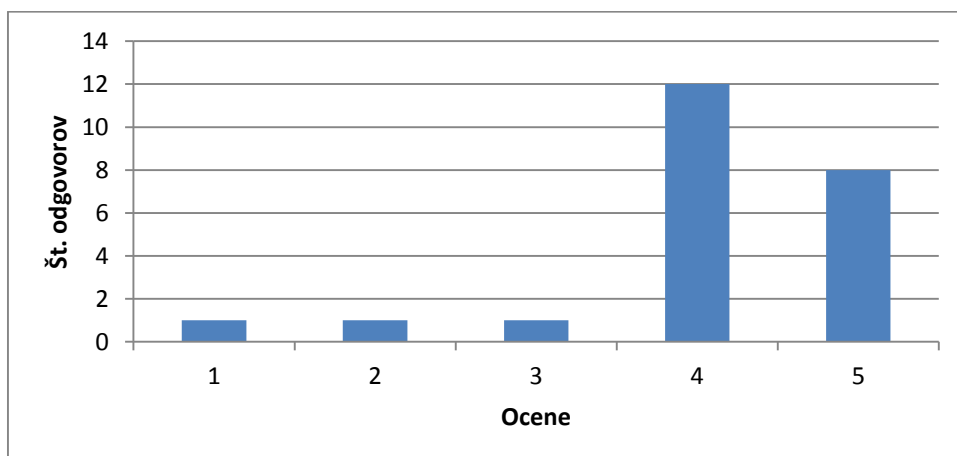
Graf 13: Kolikokrat se postaviš v položaj neke druge osebe?

Povprečna ocena je 3,39, kar kaže na to, da se sodelujoči večkrat postavijo v položaj druge osebe.

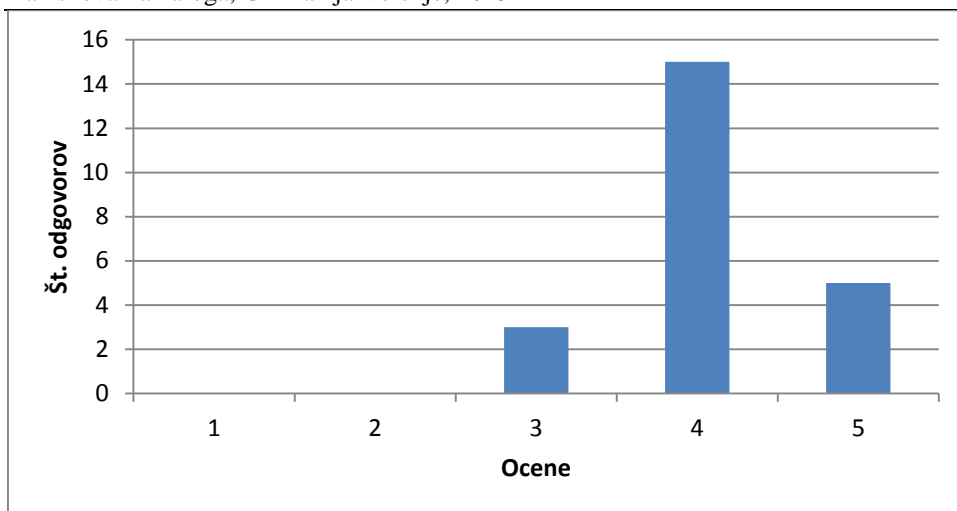
Graf 14: Sprememba mnenja o osebah s posebnimi potrebami po testiranju.

Povprečna ocena 3,17 kaže, da izvajanje empatijskih testov pozitivno vpliva na spremembo mnenja o osebah s posebnimi potrebami. Nekateri sodelujoči so izjavili, da so že pred izvajanjem testa imeli pozitivno mnenje o osebah s posebnimi potrebami. Zaradi tega je povprečna ocena nižja.

Graf 15: Sprememba odnosa do oseb s posebnimi potrebami po testiranju

Povprečna ocena je 4,09 kar pomeni, da izvajanje empatijskih testov lahko pripomore k boljšemu razumevanju otrok s posebnimi potrebami.

Graf 16: Empatijski testi bi prispevali k inkluziji oseb s posebnimi potrebami

Povprečna ocena 4,09 kaže, da bi izvajanje testov zelo prispevalo k inkluziji in integraciji oseb s posebnimi potrebami.

S to anketo sem potrdila hipotezo, da bi lahko izvajanje empatijskih testov o šolah pomembno prispevalo k zgodnji integraciji oseb s posebnimi potrebami. Sošolke in sošolci so bili nad testiranjem navdušeni in so z veseljem sodelovali.

6. ZAKLJUČEK

Cilji raziskovalne naloge so bili doseženi, s tem ko sem potrdila vse tri hipoteze. Prvo hipotezo, da šport omogoča lažjo integracijo otrok s posebnimi potrebami sem potrdila na osnovi pregleda literature in sodelovanja pri učenju plavanja otrok s posebnimi potrebami.

Drugo hipotezo, da so v Sloveniji vzgojitelji in učitelji prve triade osnovnih šol v času formalnega izobraževanja prejeli premalo znanja o otrocih s posebnimi potrebami, sem potrdila z rezultati ankete. Rezultati so pokazali, da je res tako. Glede na to, da vzgojitelji(-ce) in učitelji(-ce) v času formalnega izobraževanja niso dobili(-e) dovolj znanj o osebah s potrebnimi potrebami, predlagam uvedbo programa, ki bi jim podal dovolj znanja o teh otrocih in se bi izvajal v sklopu vseživljenjskega učenja.

Tretjo hipotezo, da bi izvajanje testov empatije v šolah lahko pomembno prispevalo k zgodnji integraciji otrok s posebnimi potrebami, sem potrdila z izvedbo testov in rezultati ankete. Predlagam, da bi se testi empatije izvajali enkrat letno v vsakem razredu, saj sem dokazala, da lahko pripomorejo k empatiji, ki je bistvenega pomena za razvoj integracije.

Dobra se mi zdi tudi ideja, da bi lahko dijaki svoje neopravičene ure izničili s prostovoljnimi delom. To bi bilo v korist dijakov, prav tako pa tudi v korist celotne družbe.

Med raziskovanjem nisem naletela na nobeno posebno težavo. Z raziskovalno nalogo sem pridobila številne nove izkušnje in znanja. Upam, da bo vsaj malo pripomogla k boljšemu poznavanju otrok s posebnimi potrebami in njihovi lažji integraciji, spodbudila zanimanje zanje in empatijo.

7. POVZETEK

Otroci s posebnimi potrebami so največkrat izločeni iz družbe in postavljeni na njen rob, kar ni prav. Dobro bi bilo, če bi bili brez odpora sprejeti med vrstnike in ostale ljudi, saj bi to ugodno vplivalo na njihov razvoj in počutje.

Znano je, da šport povezuje ljudi, zato sem postavila hipotezo, da prav šport omogoča lažjo integracijo otrok s posebnimi potrebami. Skupaj z ostalimi prostovoljci sem se udeležila učenja plavanja teh otrok in spoznala, da je šport zagotovo zelo dober način zблиževanja z njimi. Na podlagi ogleda plavanja in pregleda literature, sem to hipotezo potrdila.

Da bi dosegli višjo stopnjo inkluzije, je najprej potrebno v družbi izboljšati osveščenost o otrocih s posebnimi potrebami. Med vzgojitelji(-cami) in učitelji(-cami) prve triade osnovne šole sem izvedla anketo o tem, koliko znanja so med formalnim izobraževanjem pridobili(-e) o otrocih s posebnimi potrebami, če bi želeli(-e) več informacij o njih, ali imajo pri delu stike z njimi in podobno. Z anketo sem ugotovila, da vzgojitelji(-ce) in učitelji(-ce) v prvi triadi osnovne šole v času formalnega izobraževanja niso dobili(-e) dovolj znanja o otrocih s posebnimi potrebami ter s tem potrdila drugo hipotezo. Enako anketo so izvedli tudi na Hrvaškem v sklopu mednarodnega projekta Iris. Njihove in naše rezultate sem primerjala ter ugotovila, da večjih razhajanj ni.

V raziskovalni nalogi je govora tudi o empatiji, ki je zelo pomembna za razvoj integracije. V 3. C razredu na Gimnaziji Velenje sem pri razredni uri izvedla teste empatije, s katerimi smo skupaj s sošolci in sošolkami spoznali nam prej nepoznane občutke, kako je, če ne slišiš, ne vidiš ali imaš prirojeno okvaro v delovanju mišic. Po testiranju so sodelujoči izpolnili še kratko anketo o občutkih in o tem, kako po testiranju gledajo na otroke s posebnimi potrebami. Ugotovila sem, da izvajanje testov empatije v šolah lahko precej pripomore k zgodnji integraciji otrok s posebnimi potrebami. S tem je bila potrjena še zadnja hipoteza.

Komunikacija z mentorjema je večinoma potekala preko programa weSPOT, ki smo s tem istočasno tudi testirali.

Otroci s posebnimi potrebami dandanes predstavljajo manjšo tabu temo, kot so jo pred leti, a vseeno bomo kot družba morali še veliko delati na grajenju odnosov z njimi.

8. ZAHVALA

Največja zahvala gre zagotovo mentorjema dr. Stanku Blatniku in mag. Sanji Selimović z IPAK inštituta, saj brez njiju ta raziskovalna naloga sploh ne bi nastala. Zahvaljujem se jima za prijaznost, podporo, stalno pripravljenost svetovati, usmerjati, pomoč pri izvedbi anket in testiranja empatije ter za vse izkušnje, ki sem jih pridobila ob izdelavi te raziskovalne naloge.

Velika zahvala gre tudi vsem, ki so kakor koli pripomogli k izvedbi raziskave in oblikovanju raziskovalne naloge: ravnatelju Gimnazije Velenje Rajmundu Valclu in razredničarki Darji Joger Avberšek, ker sta dovolila izvedbo testov empatije ter vsem sošolcem in sošolkam za sodelovanje pri testih empatije.

Najlepša hvala gospodu Mladenu Blatniku, ker me je kot prostovoljko povabil k sodelovanju učenja plavanja otrok s posebnimi potrebami.

Nazadnje naj se zahvalim še staršema in vsem bližnjim, ki so me podpirali in spodbujali pri raziskovanju.

9. PRILOGE

PRILOGA A

ANKETA 1 (Analiza potreb uporabnikov: vprašalnik za vzgojitelje(-ice))

IRIS: ŠPORT KOT MEHANIZEM ZGODNJE INTEGRACIJE IN
REHABILITACIJE

ANALIZA POTREB UPORABNIKOV
VPRAŠALNIK ZA VZGOJITELJE/CE

Inštitucija, v kateri delate
Vaš poklic (strokovna izobrazba)
Vaša izobrazba, SSS VŠŠ VSS MR.SC. DR.SC.
Delovne izkušnje v letih
1-5; 5-10; 10-15; više od 15
Spol:
☐ Moški
☐ Ženska

Q 4. KOLIKO ZNANJA O DELU Z OTROKI Z MOTNJAMI V DUŠEVNEM RAZVOJU STE DOBILI OB FORMALNEM IZOBRAŽEVANJU?   1= sploh ne; 2= ne dovolj; 3= dovolj; 4= dobro; 5= popolno   1 2 3 4 5
Q 5. KOLIKO STE ZNANJA O DELU Z OTROKI Z MOTNJAMI V RAZVOJU PRIDOBILI V NEFORMALNEM IZOBRAŽEVANJU?   1= sploh ne; 2= ne dovolj; 3= dovolj; 4= dobro; 5= popolno   • 1 2 3 4 5   • DRUGO:
Q6. KOLIKO ZNANJA S PODROČJA INKLUZIVNE VZGOJE STE DOBILI V ČASU FORMALNEGA IZOBRAŽEVANJA?   1= sploh ne ; 2= ne dovolj; 3= dovolj; 4= dobro; 5= popolno   • 1 2 3 4 5   • DRUGO:

Q 1. ALI DELATE Z OTROKI, KI IMAJO MOTNJE V RAZVOJU   • NE   • DA   • KOLIKO JE OTROK V SKUPINI   • DRUGO:
Q 2. KAKŠNE SO VAŠE IZKUŠNJE Z INKLUZIVNO VZGOJO ?   OCENITE OD 1-5   • 1 2 3 4 5   • DRUGO:
Q 3. KAKO STE ZADOVOLJNI S POZNAVANJEM RAZLIČNIH VRST INVALIDNOSTI?   1= sploh ne; 2= ne dovolj ; 3= dovolj; 4= dobro; 5= popolno   1 2 3 4 5

Q 7. KOLIKO ZNANJA O INKLUZIVNI VZGOJI STE DOBILI V NEFORMALNEM IZOBRAŽEVANJU   1=sploh ne ; 2= ne dovolj; 3= dovolj; 4= dobro; 5= popolno   • 1 2 3 4 5   • OSTALO:
Q8. KOLIKO ZNANJA STE DOBILI O PRILAGOJENIH TELESNIH AKTIVNOSTIH V ČASU FORMALNEGA IZOBRAŽEVANJA   1= sploh ne; 2= ne dovolj; 3= dovolj; 4= dobro; 5= popolno   • 1 2 3 4 5   • DRUGO:

Q 9. KOLIKO ZNANJA STE DOBILI O PRILAGOJENI TELESNI AKTIVNOSTI V NEFORMALNEM IZOBRAŽEVANJU 1= sploh ne ; 2= ne dovolj; 3= dovolj; 4= dobro; 5= popolno • 1 2 3 4 5 • DRUGO: Q10. ALI SO V VAŠEM VZGOJNEM NAČRTU IN PROGRAMU VKLJUČENE ENOTE PRILAGOJENIH TELESNIH AKTIVNOSTI? • DA • NE • V PRIMERU, DA STE ODGOVORILI Z DA - KOLIKO?	• DRUGO: Q11. ALI V VAŠI INŠTITUCIJI IZVAJATE PROGRAM ZGODNJEGA UKREPANJA? • DA • NE DRUGO: Q12. ALI V VAŠI INŠTITUCIJI IZVAJATE PROGRAM ZGODNJE REHABILITACIJE? • DA • NE • DRUGO. Q13. ALI POTREBUJETE DODATNA ZNANJA IZ PODROČJA PRILAGOJENIH TELESNIH AKTIVNOSTI? • DA • NE • V KOLIKOR STE ODGOVORILI Z DA, NAVEDITE KATERAZNANJA: Q14. ALI POTREBUJETE ZNANJA IZ PODROČJA ZGODNJEGA UKREPANJA? • DA										
• NE V KOLIKOR STE ODGOVORILI Z DA, NAVEDITE KATERA: Q15. ALI UPORABLJATE INTERNET ZA PRIDOBIVANJE NOVIH INFORMACIJ IN ZA DODATNO IZOBRAŽEVANJE? DA/NE DRUGO: Q16. PRI ISKANJU NA INTERNETU KAJ VAM JE NAJBOLJ POMEMBNO ? 1= NI POMEMBNO ....5= NAJBOLJ POMEMBNO <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>• VSEBINA</td> <td>1 2 3 4 5</td> </tr> <tr> <td>• OBLIKA</td> <td>1 2 3 4 5</td> </tr> <tr> <td>• ENOSTAVNOO KRMARJENJE</td> <td>1 2 3 4 5</td> </tr> <tr> <td>• HITRO ODPIRANJE STRANI</td> <td>1 2 3 4 5</td> </tr> <tr> <td>• BOGATI VIZUALNI MATERIALI</td> <td>1 2 3 4 5</td> </tr> </table> Q17. ALI STE ČLAN SOCIALNE MREŽE? • DA NAVEDITE KATERE	• VSEBINA	1 2 3 4 5	• OBLIKA	1 2 3 4 5	• ENOSTAVNOO KRMARJENJE	1 2 3 4 5	• HITRO ODPIRANJE STRANI	1 2 3 4 5	• BOGATI VIZUALNI MATERIALI	1 2 3 4 5	• NE Q18. ALI BI SODELOVALI PRI IZOBRAŽEVANJU S PODROČJA PRILAGOJENE TELESNE VZGOJE , ZGODNJEGA UKREPANJA? DA NE DRUGO HVALA ZA SODELOVANJE !
• VSEBINA	1 2 3 4 5										
• OBLIKA	1 2 3 4 5										
• ENOSTAVNOO KRMARJENJE	1 2 3 4 5										
• HITRO ODPIRANJE STRANI	1 2 3 4 5										
• BOGATI VIZUALNI MATERIALI	1 2 3 4 5										

PRILOGA B ANKETA 2 (Empatijski testi)

Prosimo izpolni vprašalnik.

1. Spol: M   Ž

2. Ali imaš/si kdaj imel stike z osebami s posebnimi potrebami?   DA   NE

3. Oцени svoje poznavanje empatije od 1 do 5: 1   2   3   4   5

4. Kolikokrat se postaviš v položaj neke druge osebe?
1=nikoli
2=zelo redko
3=redko
4=pogosto
5=zelo pogosto

5. Označi koliko se strinjaš z naslednjo izjavo.
Po testih empatije, ki smo jih izvedli, sem spremenil(-a) svoje mnenje o osebah s posebnimi potrebami.

1= močno se ne strinjam
2= se ne strinjam
3=ne vem
4=se strinjam
5=močno se strinjam

6. Označi koliko se strinjaš z naslednjo izjavo.
Izvajanje empatijskih testov bi spremenilo odnos do oseb s posebnimi potrebami.

1= močno se ne strinjam
2= se ne strinjam
3=ne vem
4=se strinjam
5=močno se strinjam

7. Označi koliko se strinjaš z naslednjo izjavo.
Izvajanje empatijskih testov bi prispevalo k vključevanju (inkluziji) oseb s posebnimi potrebami.

1= močno se ne strinjam
2= se ne strinjam
3=ne vem
4=se strinjam
5=močno se strinjam

8. Ali bi želel(-a) več izvedeti o empatiji?   DA   NE
9. Ali bi prostovoljno delal(-a) v organizaciji, ki podpira osebe s posebnimi potrebami?
              DA   NE

---

10. VIRI IN LITERATURA

Habjan, G. Športna vzgoja v integraciji in prostočasne športne vsebine slepih in slabovidnih srednješolcev.

http://www.sdssl.org/Clanki/strokovni_clanki/SPORTNA%20VZGOJA%20V%20%20INTEGRACIJI%20%20IN%20%20PROSTOCASNE%20%20SPORTNE%20VSEBINE%20%20SLEPIH%20IN%20SLABO.pdf (19. 2. 2015).

IPAK inštitut. Projekt e-swimming. <http://eswimming.eu/slo/> (19. 2. 2015).

Krabonja, K. Otroci s posebnimi potrebami. [http://www.os-ivanjkovci.si/spletna-stran/index.php/ol-slube/specialna-pedagoginja/otroci-s-posebnimi-potrebami](http://www.os-ivanjковci.si/spletna-stran/index.php/ol-slube/specialna-pedagoginja/otroci-s-posebnimi-potrebami) (19. 2. 2015).

Krapše, Š. 2004. OTROCI s posebnimi potrebami. Založba EDUCA, Nova Gorica.

Krznaric, R. 2014. Empathy. Why It Matters, and How to Get It. Penguin Group. New York.

Krznaric, R. How to start an empathy revolution.
<https://www.youtube.com/watch?v=RT5X6NIJR88> (19. 2. 2015).

Kurpljak, D., Meško, M., Videmšek, M., Zajec, J. Gibalna/športna dejavnost predšolskih otrok s posebnimi potrebami.
http://www.sportmladih.net/uploads/cms/file/Mali%20soncek/Revija_Sport_otroci_posebni_potrebami.pdf (19. 2. 2015).

Operativni program IPA Slovenija Hrvaška 2007-2013: Šport kot mehanizem zgodnje integracije in rehabilitacije. www.iris-projekt.eu (19. 2. 2015).

Rifkin, J. The empathic civilization.
https://www.ted.com/talks/jeremy_rifkin_on_the_empathic_civilization (19. 2. 2015).

Vute, R. 1999. Izziv drugačnosti v športu. Debora, Ljubljana.

weSPOT. <http://inquiry.wespot.net/> (19. 2. 2015).

Zavod Tolovaj. Več empatije za boljše človeštvo. <http://www.tolovaj.com/vsebina/otroci/vec-empatije-za-boljse-clovestvo> (19. 2. 2015).

Blatnik, M. Ustno sporočilo, 3. 2. 2015.

11.1. Slikovni viri:

weSPOT <http://inquiry.wespot.net/groups/profile/81811/sport-kot-mehanizem-zgodnje-integracije-otrok-s-posebni-potrebami/tab/81817> (19. 2. 2015).